

nibus ab eo baptizatis? R. affirmativè. Quia ut pro uno, ità pro singulis nullum habetur fundamentum certum Baptismi adepti. Hinc omnes omnino rebaptizandi sunt sub conditione. Gob. n. 699. Lug. Dicast. &c.

CAPUT II.

De Baptismi Administratione.

ARTICULUS I.

De Ministro.

Q. 1. *Quis sit minister Baptismi sollemnis, seu talis, qui cum prescriptis ceremoniis peragitur?* R. Munus hoc primum convenire Episcopis respectu totius diœcesis; Parochis verò, & eorum Vicarijs, tametsi Diaconi forent, respectu suæ Parochiæ. Bonac. de Sacram. D. 2. q. 2. p. 2. n. 2. Laym. lib. 5. tr. 2. c. 7. n. 2. ubi infert, graviter peccare Parentes, si prolem suam Parocho alieno absque licentia proprij baptizandum offerant. Parochus etiã aliënus graviter peccat, non incurrendo tamen irregularitatem, si absque expressa, aut rationabiliter præsumpta licentia baptizet. Excipe casum necessitatis, si proprius Parochus absit, nec facilè haberi possit. Sà. v. *Baptismus*. Hanc licentiam etiã habere debent Religiosi, aut eam sibi ab Ordinario impetrare; Diaconus quoque licitè baptizat, habità à Parocho facultate. Ut verò

verò Parochus hanc det, causa requiritur, e. g. multitudo baptizandorum, Parochi infirmitas, excommunicatio &c. ob quam nec per se, nec per substitutum sacerdotem satisfacere possit. Barb. de officio Parochi, c. 18.

118 Q. 2. *Quam pœnam incurrat solenniter baptizans, si non sit sacerdos?* R. si Clericus sit, incurrit irregularitatem. Nav. in Man. c. 22. n. 7. Sayr. de Cens. l. 7. c. 10. n. 4. Bonac. de censur. D. 7. q. 3. puncto 6. n. 5. Ugol. de officio Episc. c. 15. §. 6. n. 6. ubi tamen excipit Diaconum solenniter baptizantem sinè facultate Parochi, si id faciat non ut sacerdos, sed ut bona fide credens se id posse (quod idem dicendum videtur de aliis Clericis) ita ut saltèm in conscientia ab irregularitate excusetur, si bona fide existimet licitum sibi esse solenniter baptizare.

119 Q. 3. *An eandem irregularitatem incurrat cum peccato mortali Parochus excommunicatus, si etiam in necessitate extrema solenniter baptizet?* R. affirmativè. Ità D. Th. in 4. D. 5. q. 2. a. 2. Scotus in 4. D. 1. q. 5. art. 6. Unde in necessitate Parochus talis debet absque solennitate baptizare. Imò si Laicus adsit, qui baptizare posset, Laico cedere debet; cùm tali casu ab futura sit necessitas. Idem applicat Suarez t. 5. D. 33. f. 1. n. 5. illi, qui subjacet interdicto.

Q. 4. *An liceat sacerdoti Parocho sinè omnibus solennitatibus baptizare?* R. id non licere, nisi in casu necessitatis, sub peccato mortali,

cell, quod in
fionis cantu
quia an
clesia,
bonor in R
necessitas o
lo, debent
lus docet pra
& forma or
repla conste
Q. 5. A
alteram sol
scriptam or
ceptum,
delinqueret
dub, q. cu
docet mortu
baptizare in
Regum, vel
Quantanad.
Hispanie,
in hoc arte
Q. 6. A
baptizat La
chus adit,
nec Clericus
inductio Ch
tholica; con
ma necessitat
quod si vir
baptizandi,
catholica & b

tali, quod incurrit etiam adultus, qui omissionis causam voluntariè præbet. Ratio est: quia ambo isti graviter repugnant praxi Ecclesiæ. Solennitates verò adhibendæ habentur in Rituali. Quod si autem in casu necessitatis omissæ fuissent, sublato periculo, debent postmodum adhiberi. Ità rursus docet praxis Ecclesiæ, Ablutio famen, & forma omittenda sunt, si Sacramentum reipsa constet jam esse perfectum.

Q. 5. *An graviter peccet, qui unam, vel alteram solennitatem, seu ceremoniam præscriptam omitteret?* R. si id fieret citra contemptum, & scandalum, venialiter tantùm delinqueret. Ita Busenbaum tr. de bapt. dub. 5. cum communi. Probabilior tamen docet mortale esse, omittere Patrinum, vel non baptizare in Ecclesia, nisi baptizandi sint liberi Regum, vel Principum, quo nomine juxta Quintanad. etiam excipi censentur Grandes Hispaniæ, Comites, Barones, Legati. Sed in hoc attendendus est mos Diæcesium.

Q. 6. *An in necessitate validè, & licitè baptizet Laicus?* R. affirmativè: si nec Parochus adsit, nec Diaconus, nec Subdiaconus, nec Clericus alius. Ita communis. Ratio est institutio Christi, quam testatur Ecclesia Catholica; congruentia verò desumitur ex summa necessitate. Observandum tamen est: quòd si vir adsit catholicus æquè gnarus baptizandi, baptizare debeat præ fœmina catholica? hæc verò præ viro hæretico, hæ-

reticus præ infideli. Ità Laym. l. 5. tr. 2. c. 7. cum communi. Cœterùm si præfente sacerdote, cui ex vi Ordinis munus baptizandi competit, alius baptizet, mortaliter peccat; venialiter autem peccat, si alius dignior præfens sit, & minus dignus, suppositâ utrobique æquali baptizandi peritiâ, baptizet. Nec obstat, quòd sacerdos præfens sit contentus; cùm is talem licentiam sinè injuria Ordinis, ac Sacramenti concedere non possit. Et hinc colligitur, etiam in necessitate unum non posse licitè prævenire alterum in conferendo baptismo. Gob. tr. 2. n. 142.

122 Q. 7. *An Laicus teneatur infantem non baptizatum, sive Parentum sit Christianorum, sive Judæorum, sive Turcarum, &c. in periculo mortis constitutum, etiam cum vitæ propria periculo, baptizare?* R. affirmativè. Navarr. in man. c. 24. n. 9. Bon. de leg. D. 3. q. 4. p. 4. Palaus. Coninck &c Quia quisque tenetur vitam propriam prodigere pro salute proximi in extrema necessitate constituti, si certus sit auxilium suum profuturum, qualiter hîc certus esse potest. Si verò dubitet de auxilio profuturo, vel solum probabiliter profuturum censeret, non obligaretur certo vitæ periculo se exponere. Idem applica adulto in vitæ periculo constituto, si nondum baptizatus baptismum expetit, vel expetere animadvertens sit. Ob summam itaque Baptismi necessitatem, & tantam Laicorum etiam obligationem, sollicitè curare debet Parochus,

ut sui baptismum ritè conferre discant ; quomodo videlicet intentione debita materiam requisitam adhibere, & formam præscriptam debità pronuntiare oporteat. Salubriter quoque fecerit Parochus, si identidem per annum detonuerit contra procurationem abortivus, sive id fiat per incuriam, sive malitiam ex proposito, ob oculos ponendo horrendam flagitij immanitatem, ob ruinam animæ innocuæ vindictam à DEO judice severam postulantis, *factus est malo dignus aeterno, qui in se peremit bonum, quod possit esse aeternum*, ait Aug. de civitate DEI l. 21. c. 9. Præterea juverit explicare effectum hujus Sacramenti, & rituum significationem, uti etiam, quàm magnum beneficium baptizatus quilibet in baptismo sit adeptus ; his enim cogitis populus, & baptismum pro merito æstimabit, & gratias DEO reddet frequentiores pariter, & ardentiores.

Q. 8. *An graviter delinquant Parentes* ¹²⁵ *catholici, si proles suas deferant ab hereticis predicantibus baptizandas ?* R. affirmative: si facile possint ad catholicum sacerdotem deferre. Si verò id fieri non posset citra magnam difficultatem, non peccant ab heretico baptismum expetendo. Rationem assignat La Croix l. 6. p. 1. dub. 3. art. 1. quis petere baptismationem in tali circumstantia est tantum profiteri, quòd prædicans sit validus minister, qui nunc requiritur ; ceremoniæ verò ad valorem Baptismi non requiruntur.

Q. 9.

Q. 9. An si peregrina, aut viatrix pariat in alia Parochia, infantem debeat curare deferri ad proprium, ibi baptizandum? R. cum Gob. tr. 2. n. 133. meliùs per se loquendo a. Curam, si id fecerit. Cæterum obligationem hoc faciendi nequaquam incumbere. Hinc Barb. de officio Parochi p. 2. c. 18. n. 7. ait peregrinam sibi posse eligere locum baptismi, ubi vult; nec tamen Parochus proprius casu in partûs locus delatus licitè baptizaret, ut notat cit. Gobat.

125 *Q. 10. An unus minister plures, & an plures unum validè, & licitè baptizent? R. 1. Unum plures validè, & in necessitatis casu licitè baptizare. Ratio prioris est: quia tum materia, tum forma, plures (ut debet) baptizandos significans, debitè pluribus ab uno applicari potest. Ratio posterioris est, quia necessitati non obstat praxis Ecclesiæ, quæ unus ab uno baptizari suevit; imò si dicta necessitas adsit, praxis multorum sanctorum id ipsum comprobât. R. 2. Si plures materiam, & formam super uno baptizando absoluta intentione simul absolvant, utrumque validè baptizare; quia omnes supponuntur omnia requisita adhibere: licitè autem baptizant, si hoc ex perplexitate, v. g. in casu necessitatis subitanæ faciant. Nec de valore talis baptismi in nostris partibus collati dubitatur. Unde fit, ut sic baptizari nequaquam rebaptizentur. Si verò unus formam ante alterum finiat, is unus validè bapti-*

baptizat, reliqui invalidè, uti etiam, si singuli partialiter baptizare vellent, aut unus formam pronuntiaret, reliqui materiam applicarent. Laym l. 5. tr. 2. c. 7. n. 5. 6. 7. Fill. n. 72. Bon. &c.

Aphorismi, ac Doctrinæ practice observandæ Ministro Ordinario, seu Parocho, desumptæ ex Gobat. tr. 2, casu 8.

Aphorismus 1. Meminerit Parochus sententiam depositionis ferri in can. *quicumque* dist. 1. de consecr. in Sacerdotem, cujus cunctatione factum, ut quis absque Baptismo mortuus sit. Ex quo sequitur, Parochos ad baptizandum infantem vocatos sine mora in Ecclesia comparere debere, & officio fungi.

Aphorismus 2. Si in pago sit unicus Sacerdos, qui tempore sacrificij moneatur aliquam prolem recens effusam è visceribus maternis agere animam, nec esse, qui sciatur nôsse modum baptizandi, depositâ casulâ, & servatis reliquis vestibus, si locus sit vicinus, si remotus, exutis etiam reliquis vestibus, accurrat, etsi jam fortè consecraverit, peractoque illo tam urgente negotio, redeat ad conficiendum Sacrificium.

Aphorismus 3. Si existens in statu peccati mortalis vocetur ad periclitantem vitâ, excitet in via actum contritionis.

229 *Aphorismus 4.* Generatim habeat Parochus in memoria probabiles sententias, quas de valore baptismi materiæ, intentionis, atque ministri retuli, ut ijs sine anxietate utatur tunc, quando non suppetit modus aptior, adeoque deficiente aqua naturali, & sincera, seu non mixta alijs rebus, adhibeat distillatam è rosis, herbis, fluentem ex arboribus, resolutam ex sale, lixivium, jusculum, cerevisiam &c. Item accitus ad parturientem, de qua dubitatur, an sit editura prolem vivam, dicat obstetrici: si qua parte potes attingere foetum, *insperge* aquam in uterum, pronuntiando verba formulæ; vel ut primum prodierit seu pes, seu manus, *asperge*; nec enim absurdum est eundem infantem bis, terte intra breviculum tempus mutatis circumstantiis, quæ valorem concernunt, baptizare sub conditione. Ac proinde si bis ita baptizatus ab obstetrice demum præter spem prodeat totus vivus, at summè debilis, Parochus ipse repetat baptismum conditionatum.

230 *Aphorismus 5.* Quando periculum est, nè ipse Parochus baptizando promoveat mortem debilissimæ creaturæ, utatur solâ asperzione, etsi in ejus Diœcesi præscribatur immersio; vel utatur placida immisione modicæ aquæ, & quidem te factæ, si non sit periculum in mora; vel digito intincto in aquam, aut spongiâ madefaciat frontem, qua ratione non accelerabitur mors. Quod

si tamen adverteret, se mortem tali casu accelerasse, non erit tamen juxta Gobat irregularis.

Aphorismus 6. Licet prohibitum sit aperire ventrem Matris, ut infans exemptus possit baptizari, licitum tamen est, ac consuetum, dum Mater parturiens agit animam aliquid illius ori imponere; nè videlicet infanti obturetur via respirationis, & mox, ut mortua est Mater, eam secare, sobolémque eximere. Cæterum non improbabat Parochus, si observet Matrem sumere pharmacum ad vitam suam conservandam, illaturum tamen mortem proli in utero, si quidem morbus sit talis, ut, nisi sumatur medicina, tam mater, quàm proles extinguenda sit ante partum. Ità cum Gobat, Lessius, & Conink. Secus, si neglecto pharmaco speraretur fœtum perventurum ad Baptismum. Sicut licitum quidem est fugere ad evitandam iniquam mortem, licet fugiendo prostriturus sis infantem baptizatum; non tamen, si infans baptizatus non est, quem fugâ proterendum vides.

Aphorismus 7. Licet aliqui rituales libri velint, ut aqua ter baptizando affundatur; si tamen minimum sit periculum, nè ante pronuntiatam formulam extinguatur infans, sufficet unica, eaque modica affusio.

Aphorismus 8. Si Parochus prævideat infanti mortem imminere, si deferatur ad templum; non imminere, si baptizetur do-

mi, caveat, nè curet deferri ad templum, alioquin incurret irregularitatem, si illa delatio causaverit mortem. Unde domi referat illum in Classem fidelium; in observandis verò, aut omittendis cæremonijs à more suæ Ecclesiæ tali casu non discedat.

134 *Aphorismus 9.* Si quis adultum hominem, Hebræum, Turcam, &c. ac sensibus captum reperiat, sique vel unicus, vel unica testetur illum, cum esset sensibus integris, petijisse Baptismum, impertiatur illum ipsi. Impertiatur etiam filio Judæi constituto in extremis, licèt reluctetur Pater, vel Mater.

135 *Aphorismus 10.* Sacerdos videns Turcam, vel Tartarum, vel Judæum &c. ad suspendium duci, videat, ut penetret, si potest, ad eundem, & conetur ei fidem persuadere Christianam, quâ persuasâ eum baptizet, seu dissimulanter, seu apertè, prout circumstantiæ requisiverint. Si talis in carcere converti possit, convenientius est eum baptizari in carcere, quàm ad patibulum. Si tamen se primùm in in supplicii loco ad fidem amplectendam resolveret, baptizandus est ibi, omnésque cæremoniæ adhibendæ; imò si possit bihoriò (Gobat vult etiam unâ horâ) supplicium differri, detur eidem etiam viaticum.

136 *Aphorismus 11.* Cùm baptizandus est in periculo mortis, non sollicitetur Parochus de Patrini: quia hi tali casu non sunt necessarii. Demum caveat, nè in adhibendis

sub-

substantialibus sit lentior, eò quòd sciat probabilem esse sententiam (*cui tamen sententia non subscribendum videtur*) aliquorum gravium Authorum, etiam S. Th. valere Baptismum, & conferre gratiam, dummodo ablutio, & forma cœperit, licet baptizandus citius moriatur, quàm utraque finiatur; non enim est ratio dicendi, quod DEUS tunc suppleat defectum.

A R T I C U L U S II.

De Obstetricibus.

Q. 1. *An obstetrix sub mortali teneatur discere formulam, & modum baptizandi?* R. affirmativè, si ex officio obstetricetur. Nav. in manual. c. 22. n. 6. Henriq. l. 2. c. 29. n. ult. Ratio est, quia ad hoc ex pacto obligatur, cùm ad munus obstetricandi non admittatur, nisi tacitè se obliget ad baptismum administrandum in frequentibus valde casibus; eam verò, quæ non ex officio obstetricatur, censet Gobat tr. 2. de bapt. n. 168. tam rigidæ obligationi non subjacere. Rationem dat: quia neque justitia, neque charitas imperat, ut prospiciatur de nedijs alicui opus habituro fortasse post sex, aut decem annos.

Q. 2. *An Parochus sub mortali examinare teneatur obstetrices? utrùm noverint necessaria ad baptismum conferendū, & eadem abhibuerint tunc, quando aliquæ fortè baptizârunt.* R. Cū

Laym. l. 2. tr. 2. n. 13. Gob. tr. 2. n. 169.
ac alios affirmativè. Intellige si nesciat esse
jam examinatas, probatasque ab aliquo be-
ne perito. Ratio est: quia obstetrices tali
casu sunt quodammodo Vicariæ Parochi;
quisque autem obligatur scire, an suas vices
gerens officii sui sit peritus, necne. Segneri
de offic. Parochi c. 19. censet examen earum
quot annis repeti oportere.

Q 3. *An omnes infantes ab obstetricibus*
139 *baptizati sint rebaptizandi sub conditione?* 2.
hïc spectandam esse Diæceseos consuetudinem.
Non pauca tamen Diæceses sunt, quæ sic
baptizatos passim rebaptizant, quam consue-
tudinem Laym. cit. reprehendere non au-
det, imò approbatam ait in Rit. Rom. edito
Antuerpiæ 1607. Ratio est: quia de pleris-
que ab obstetricibus baptizatis prudenter
dubitari potest (idem applica Laicis) an iis
qualitatibus sint præditæ, quæ requiruntur?
an gnatae sint necessariorum ad essentiam
baptismi. Deinde an verè cautæ sint, &
circumspectæ, sibiq; præsentis in suis omni-
bus actionibus gravioris momenti. 3. An
tam memores suorum dictorum, & facto-
rum; denique tam perspectæ fidei, & probi-
tatis, ut, qui illas novit, non possit sinè te-
meritate dubitare, iis esse credendum, dum
asserunt se ritè baptizâsse. Accedit, quòd
experientia doceat, non paucas obstetrices
fuisse veneficas, aut essentialium imperitas.
Præterquàm, quod fœminæ facilè terreatur,

tur, & trepident in casibus repentinis. Itē, quòd pronissimum sit eas errare circa coëxistentiam, & similitatem materiæ, & formæ. Nec obstat, quòd interrogatæ à Parocho dicant se hunc, vel illam modum tenuisse, in quo non apparet defectus: nam & tunc Parochus non semper erit tutus; quia fieri potest, ut ipsæ putent se tenuisse modum, quem non tenuerunt; aut id ipsum dicant vel ex verecundia, vel superbia, quibus vitiis præsertim fœminæ sint obnoxia. Si tamen obstetrix sic jam esse probata, ut de bono baptismo ab ab ea collato moralis certitudo haberi posset, non foret baptismus omnino reiterandus, tamen si Parentes instarent. Excipe, nisi mos in Diœcesi esset omnes ab obstetricibus baptizatos sinè discrimine rebaptizandi, qui mos, ut ait Laym. in aliquas Diœceses inductus est, in quibus experientiâ constat, obstetrices aliquas à diabolo seductas in ipsius nomine baptizasse.

Q. 4. An si obstetrix malè baptizavit, etiam cum periculo vitæ suæ errorem aperire teneatur? R. affirmative. Si aperiendo certa sit conferendum baptismum validum iis, quos malè baptizavit. Unde si profuturum videat, censet Gob. cit. eam teneri se dijudicandam judici sistere. Ratio est: quia vitæ corporalis postponenda est vitæ æternæ eorum, qui malè baptizati sent, & periclitantur.

ARTICULUS III.

De subjecto Baptismi.

141 **Q.** 1. Quosnam Parochus validè baptizare possit, & licitè? **R.** 1. Omnem & solum hominem viatorem, sicut homo quilibet, sic & Parochus baptizare potest validè. Est de fide, sumiturque veritas ex Matth. ult. v. 19. *euntes docete omnes gentes, baptizantes eos &c.* Ratio est: quia omnis, & solus homo viator est capax æternæ salutis adipiscendæ, quæ nunc per baptismum ordinariè contingit. **R.** 2. extra necessitatem licitè baptizat solos curæ suæ commissos, peregrinos, & transeuntes; in casu necessitatis verò etiam alios, ut patet ex dictis.

142 **Q.** 2. Quid requiratur in adulto, ut validè baptizetur? **R.** 1. Requiri, ut adultus suscipiens præstet consensum, quo faciat, ut baptismus ei sit voluntarius, sive jam consensus iste præsens sit, & actualis, sive præteritus, & non retractatus, id est, virtualis, aut habitualis. Ità Inn. 3. in cap. *maiores* §. *Item queritur. de baptismo.* Unde invalidus est baptismus invito collatus: item fictè susceptus; metus tamen etiam injustè extortus non obest valori. Ità Gob. tr. 2. n. 288. & 289. Ratio est: quia baptismus vel invitè, vel fictè susceptus non est voluntarius; metu autem susceptus voluntarius est, licèt involuntario mistus. Si dubitetur, an invitus sit rationis compos, censet Laym. l. 1. tr. 1.

. §. n. 41. conferendum esse sub conditione, si periculum sit in mora ; si verò periculum non adfit, expectandum , donec manufescat ; similiter baptizandum censeat Sanchez in Select. Disp. D. 40. si dubitetur, an baptizandus consenserit liberè. Ac idèd, si quis cum tali consensu baptizatus fuisset , foret sub conditione rebaptizandus.

Q 3. Quid requiratur in adulto , ut licite, & cum fructu baptizetur ? 147
 Requiri fidem, spem, & dolorem de peccato commisso, positò, quòd suscipiens actuale peccatum commiserit. Colligitur ex c. ult. Marci, qui crediderit, & baptizatus fuerit &c. itèm Act. 2. Penitentiam agite, & baptizetur unusquisque vestrum. Item ex Ps. 26. salvabit eos ; quia speraverunt in eo. Item ex ep. ad Heb. c. 11. v. 6. accedentem ad DEUM oportet credere, quia est, & quia inquirentibus se remunerator sit. Non est tamen opus, ut dolor sit contritio perfecta ; sed sufficit pura attritio, seu qualiscunque dolor animi de peccato, ex supernaturali motivo conceptus. Ità S. Th. q. 68. art. 4. & q. 80. art. 4. ad 2. cum communi. Ratio est ; quia baptismus, sicut pœnitentia, utpote Sacramentum mortuorum, non requirit, ut suscipiens ante susceptionem sit à peccatis liberatus. Cæterùm deficiente hac dispositione, baptismus validus est, neque reiterari debet etiam sub conditione ; effectus tamen baptismi tunc primùm conferatur, cùm dispositio ista post Baptismum ponitur.

tur. Laym. l. 5. c. 6. n. 5. Curandum itaque Parocho est, ut, dum adultus ab baptismum disponitur, singulariter ad dictos actus unà disponatur.

¶ 44 Q. 4. *An etiam in amente præter consensum voluntarium requiratur dicta dispositio?* R. si perpetuò amens fuit, sicut in infantibus, nec intentio propria, ne dicta dispositio requiritur. Requiritur autem, si quandoque habuit lucida intervalla. Escobar. Theol. mor. tr. 7. exam. 2. c. 4. Dum itaque talis baptizandus est, diligenter Parocho in statum illius est investigandum. Præterea sufficit in tali, si in fide tenuissimè sit instructus, & fortè, si explicitè non credat in SS. Trinitatem, suppositò, quòd lucidum intervallum non speretur rediturum. Idem censet Sanch. Disp. Select. 40. n. 41. de de constituto in articulo mortis apud Gob. tr. 2. n. 308.

¶ 45 Q. 5. *An fœtus licèt imperfectè figurati, si aliquod signum vitæ per motum præbeant, baptizari possint?* R. affirmative. Ratio est: quia cum juxta medicorum quorundam sententiã fœtus humani post paucos dies à conceptione animetur animã rationali, nec esse est, ut animæ rationali tali baptismo succurratur, quanquam, si certitudo plena non sit animæ præsentis, potiùs conferend⁹ sit conditionaliter, quàm absolute.

¶ 46 Q. 6. *An etiã monstris baptismus conferendus sit?* R. si monstrum sit procreatum ex homine masculino, & bruto fœmella, baptizari debere sub conditione. Ratio est: quia probabiliter est homo; dubium enim est,

est, an semen sceminae concurrat ad foetum activè. Ità Posssev. de officio Parochi, p. 2. c. 18. aliique communiter contra Henriquez. Si autem monstrum sit procreatum ex muliere, & bruto masculino, baptizari non debet; quia certum videtur, quòd non sit homo, cum ad generationem omnes requirant semen viri. In dubio autem, an sit ex bruto masculino, baptizari debet sub conditione. Cæterùm benè observanda monstri constitutio, ut dignoscatur, an homo sit? an brutum? Signa pro hoc dabunt membra principalia, caput nimirum, & pectus, quippe sub quo cor est reconditum; si enim ista formam humanam habeant, signum est monstrum esse humanum, animâ humanâ præditum. Si verò solum caput bestiam referat, reliqua tota constitutio hominem, dubiam erit, nisi ex aliis signis veritas dignoscatur; licèt enim quidam velint cor esse membrum hominis primarium, multi tamen sunt, qui capiti primatum attribuunt, cum præcipuè operationes sensitivæ in capite, sive cerebro resideant. Si monstrum geminata membra referat, dubiteturque: an duplex, an unus baptismus sit conferendus? observanda operationum diversitas; si enim unum v. g. caput dormiat, alterum vigilet; unum ploret, alterum rideat; signum erit duorum hominum; uti etiam, si membra principalia caput, pectus, &c. diversa habeant; ex pluribus tamen manibus, vel pedibus certitudo vix colligetur, nisi alia sig-

gna adsint; Si periculum sit in mora, nec signa habeantur sufficientia, conferatur baptismus conditionatè ei, de quo dubitatur; si verò non sit periculum in mora, expectetur, dum signa habeantur, & si hæc habeantur, conferatur Baptismus absolutè. Gob. in Exper. tr. 2. n. 278. Laym. Dicast. &c.

A R T I C U L U S IV.

De consensu Parentum.

147 **Q.** *An ad infantium baptismum nequiratur consensus Parentum?* R. 1. Certum esse omnes infantes validè baptizari etiam sinè consensu Parentum. Ità comm. Ratio est: quia Concilia, præsertim Trid. Sess. 5. decret. de Origin. definiuit semper esse validè baptizatum infantem; neque ulla vel auctoritas, vel ratio evincit, ad valorem requiri consensum Parentum. R. 2. Si infans ad usum rationis pervenit, etiam licitè baptizatur, si baptismum petat, etiamsi parentes refragentur. Ratio est: quia in ijs, quæ salutem concernunt, est quisque sui juris: nisi ità peteretur, ut baptizatus post baptismum velit manere infidelis; talis enim careret dispositione, fide nimirum, & attritione, fieretque per hoc gravis injuria Sacramento. Excipit Gobat n. 325. nisi parens esset mortem illaturus nolenti baptizare. Vide dicta de ministracione Sacramenti indigno. R. 3. Infantes ex parentibus baptizatis

zatis nati licitè baptizantur, etiam parentibus positivè invitis. Ratio est: quia Ecclesia habet jus altum in infantes baptizatorum æquè, ac in Parentes, & si periculum perversionis à talibus Parentibus immineat, potest filios ab illis separare; quod intelligendum est universaliter, adeoque etiam de infantibus Hæreticorum, Schismaticorum, apostatarum. Idem est, si unus tantum parentum sit baptizatus. Ratio est: quia proles in hoc passu sequitur conditionem parentis Christiani: cum hic salutem ipsius faveat. *¶*

4. Infantibus non baptizatis despoticè subjectis Domino Christiano, accedente sola Domini autoritate, licitè baptizantur. Contrarium est, si parentes sint tantum politicè, & civiliter subjecti, ut solent esse Judæi. Ratio est: quia priores unà cum Parentibus sunt in potestate Domini, non posteriores; consequenter eorum Parentibus non fit injuria, sicut fieret parentibus posterioribus; præsertim, si ijs proles abriperentur; si verò non abripiantur, exponuntur manifesto periculo negandi fidem in baptismo susceptam. Excipe: nisi filij talium parentum perperuò essent amentes, nec spes affulgeat eos ad usum rationis perventuros. Ratio est: quia aliàs omni Spirituali remedio privarentur, ac ideo tali casu violentia Parentibus illata ab injuria excusatur, propter extremam necessitatem Baptismi,

ARTICULUS V.

De Cognatione Spirituali.

148 **Q.** *Inter quas personas oriatur impedimentum cognationis Spiritualis ratione susceptionis ex sacro fonte? R.* cas exprimi sequentibus duobus versibus:

*Baptizans, baptizatus, baptizatique
Parentes, Levans, Levatus, Levatique
Parentes.*

Ex quibus liquet baptizantem contrahere cognationem cum baptizato, & Parentibus baptizati, baptizatum contrahere cum baptizante, & Parrinis; Parrinos cum baptizato, & Parentibus baptizati. Quod tamen intelligendum non est de baptismo privato, etsi quis ex proposito munus Parrini obeat, Sanch. l. 7. D. 62. n. 14. Less. de Matr. n. 173. Kugler q. 54. 1947. &c. Ratio est: quia Parrini juxta eosdem Authores tantum adhibentur propter majorem solennitatem baptismi. Baptizans non contrahit cognationem cum Parrinis, neque Parrini inter se, neque à viro contracta transfunditur in uxorem, & è contra. Ità Barb. de off. Par. §. 18. n. 34.

ARTICULUS VI.

De Nomine imponendo.

149 **Q.** *Quid Parocho curandum circa nominis impositionem? R.* curare illū oportet

ME,

ut, sicut Christiani à Christo dicuntur, ita baptizandus è Christi militibus, qui Sancti fuerunt, nomen suum ducat; non autem ab infidelibus, & Gentilibus, qui Christum non cognoverunt; nec ab alijs etiam denominentur, quæ cum Religione non sunt conjuncta, vel turpia significant: quia malum nomen habet sinistram suspicionem, & ex bono nomine oritur bona præsumptio. Ita Barb. c. 18. n. 18. Ideo juxta SS. Canonum, & Conc. præscriptum, Parochus, si nomen baptizandi non esse alicujus Sancti animadvertat, moneat placidè baptizandum deferentes, ut Sancti nomen ei imponant, cujus vitam pro viribus imitari conetur, & cujus intercessione in cælis apud DEUM uti possit.

A R T I C U L U S VII.

De fonte Baptismali.

Q. I. *Ex qua materia, & qualiter baptismalis fons sit fabricandus?* &c. hunc non debere esse ligneum, quia aqua imbibetur, neque aurichalcinum, nè arugine tegatur; sed ex lapide marmoreo, ubi faciliùs aqua conservatur. Fons hic constituendus est in loco Ecclesiæ commodo, & bene claudendus; nè homines aquam sumant ad superstitiones faciendas. Ita Barb. cit. n. 38. qui addit, & fontem, & duo vasa saltem ex stanno, in quorum altero Chrisma, in altero

altero oleum Catechumenorum contineatur, nitida, atque expurgata esse debere; Aquam autem Baptismalem singulis annis oportere renovari, benedictionibus solennibus adhibitis, nec non Oleo cum Chrismate mixtis. Modus, & tempus designantur in Missali Romano.

- 151 Q. 2. *Quid si aqua per decursum anni deficere observetur?* R. affundi debere aliquid de non benedicta. Quod idem intelligendum de oleo Catechumenorum, & infirmorum; cui oleum non benedictum, item de Chrismate, cui balsamum, & oleum non benedictum, admisceri potest.

A R T I C U L U S VIII.

De libro Baptismali.

- 152 Q. 1. *Quid Parosho observandum circa librum baptizatorum?* R. conformiter Trid. Sess. 24. de reform. Matr. c. 2. Omnia baptizandorum, eorundemque Parentum, ac Patrinatorum nomina, & cognomina cum annotatione anni, mensis, diei, ei inseri debere.

- 153 Q. 2. *Qualiter peccet Parochus, qui scienter, vel ex negligentia frequenter, seu plures baptizatos non inscribit?* R. cum Quin-
tan. sing. tract. 2. sing. 2. Possiv. q. 44. Parochum tali casu graviter peccare. Pro ratione hujus sententiæ rigidæ sunt incommoda, & damna, quæ ex tali negligentia consequuntur,

tur, quando videlicet aliunde saepe sciri non potest atas pro Ordinibus, Professione, Matrimonio, Jejunii inchoatione necessaria. Item pro liberatione ex Tutela, Minorenitate &c, item cognatio spiritualis, uti & Parentes.

Q. 3. *Quid circa Patrinos inscribendos observandum?* R. quando se plures Patrini, quàm admittit Trid. Synod. loc. cit. offerunt, inscribenda sunt duntaxat nomina duorum selectorum à Parocho. Quodsi verò Parochus plures inscripsisse deprehenderetur, censet Gob. tr. 2. f. 2. n. 593. Judicem, cum de Matrimonio dirimendo agitur, posse prudenter præsumere illos duos, qui primo loco sunt scripti, fuisse solos admissos à Parocho ut veros Patrinos. Quando quis per Procuratorem levat aliquem de fonte, providè agit Parochus, si scribat nomina utriusque, addatque, quis mittens fuerit, quis Procurator. Similiter etiam explicandum est, si quis Patrinum agit in baptismo non solenni, vel conditionato; sunt enim non pauci probati Authores, inter quos Less. Coninck. Bon. apud Kugler p. 2. c. 4. s. 3. n. 1364. & Q. 54. n. 1947. dicentes, cognationem contrahi.

ARTICULUS IX.

De Patrinis.

Q. 1. *Quis sit Patrinus?* R. cum Laym. 4. 155 s. tr. 2. c. 9. n. 1. *Patrinus* dicitur quasi

Spiritualis Pater, nutritivus, ac pedagognus baptizandi, sive ille, qui spondet, se habiturum Paternam Spiritualem curam ejus, qui baptismum est recepturus, in instructione fidei. Unde obligatio Patrinoꝝ est in fide instruere eos, qui baptismum receperunt, sive id fiat per illos ipsos, sive per alios. Hoc autem intelligitur de casu, quo baptizati aliunde instructionis copiam non habent, sicut passim habent in terris nostris. Quæ ratio est, ut teste eodem Laym. Patrini, ubi baptizati inter fideles educantur, hac obligatione ferè liberentur. Porro sponsio pro hac obligatione tacitè fit, quando Patrinus baptizatum suscipit, etiamsi nihil respondeat. Susceptio autem fit vel baptizandum tenendo, vel eundem è manibus baptizantis suscipiendo. Proinde sola assistentia non sufficit, nec responsio ad catechismum, quem sacerdos recitat.

- 156 Q. 2. *Qua requirantur ad validè exercendum nomen Patrini, & cognationem contrahendam?* R. tria requiri. 1. Debet habere usum rationis; debet enim voluntariè velle facere id, quod instituit Ecclesia; ætas tamen certa non requiritur. Sanch. l. 7. disp. 61. nota. Nav. Henr. & alij passim. 2. Debet esse baptizatus; quia qui non est baptizatus, non subjacet Ecclesiæ, adeoque nec contrahit cognationem spiritualem. Sanch. cit. disp. cit. D. 60. Tolet. Sylv. &c. 3. Debet habere debitam intentionem; quia debet velle facere

cere id saltem implicite, quod fieri vult Ecclesia, adeoque baptizandum non realiter tantum tenere, sed formaliter gerere munus Patris spiritualis. Ita communis.

Q. 3. *Quæ ad licite exercendum Patrini munus requirantur?* R. requiri 1. ut sit tantum unus, vel una sive vir sive, scæmina, vel summum unus, & una. Unus tantum promare baptizando; una tantum pro scæmina baptizanda, requiritur à priscis Canonum statutis: Trid. verò admittit Sess. 24. de Refor. Matrim. c. 2. *unum, & unam, seu duos ad summum.* Hinc colligit Barb. cum alijs copiosis, quos citat de Officio Parochi parte 2. c. 18. n. 23. nec Episcopum dispensare posse, ut duo viri, vel duæ scæminæ simul suscipiant: cum super Conciliari Constitutione potestatem dispensandi non habeat. Minus itaque probandus est mos eorum locorum, ubi passim admittuntur tres patrini. 2. Ne sit hæreticus, vel hæretica; si tamen gravis causa, aut necessitas postulet, admitti potest, ut hæreticus ad suscipiendum infantem admittatur. Hæc proinde causa, & necessitas judicanda est Parocho, & hac non reperta, ut si facile catholicus Patrinus haberi, & parentes ad eum disponi possint; quod in plurimis locis Germaniæ facile contingit, omnino hæreticus admittendus non est: si verò causam talem, & necessitatem repererit, qualis adesse potest, & solet in locis purè hæreticis, potest hæreticus admitti, cui licet

non incumbat spondere, se baptizatum instructurum in fide; Laym. tamen teste l. 5. tr. 2. c. 9. 7. incumbet illi, ut spondeat, se Catholicam fidem in eo non impediturum. Porro, quod instructio in fide ab hæretico Patrino non exigatur, ratio est: quia temporibus his facile aliunde haberi potest. Si perversionis periculum opponatur, hoc admodum est remotum. ita cit. Laym. Hæreticam autem prolem ab hæretico ministro baptizatam, dummodo baptismus validè conferatur, licitè suscipit Catholicus ad id rogatus in nostra Germania; quia suscipiendo non communicat cum hæreticis in aliquo, quod veræ fidei opponitur; nec ullo modo concurrat, ut baptismus modo indebito administretur. Impedit insuper, nè hæreticus, alioquin adhibitus, spondeat se baptizatum in fide hæretica instructurum. Excipe, nisi eum in finem adhiberetur ab hæretico Catholicus, ut se ad hæresim inclinatum proficeatur, aut modum baptizandi hæreticum approbet. 3. Requiritur, nè Patrinus, vel Matrina, extra necessitatis Casum sit Pater, vel mater. Unde graviter peccant parentes, si citra necessitatem munus Patris obeant. Cognationem tamen probabiliter non contrahunt: quia hoc nullo jure legitur cautum, & quod fuit olim, videtur revocatum c. *si vir* de cognatione spirituali. Oppositam tamen communem censet Sanch. l. 9. D. 26. n. 6. 4. Nè Patrinus, vel

Matrina sit Religiosus, vel Religiosa; quia illis etiam prohibetur *c. non licet*, de consecratione Dist. 4. & alibi; transgressio tamen veniale non excedit, ut docet Quintan. de Baptis. 5. Ut Patrinus sit designatus, quæ designatio pertinet 1. & per se ad Parentes, dein ad Parochum. Dum verò omittitur designatio, probabilius hodie post Trid. nemo contrahit cognationem. Ratio est: quia nemo est verè Patrinus: cùm tanquam de forma substantiali Trid. requirat ejusmodi designationem. Ità Tamb. L. 2. de bapt. c. 4. §. 2. Quòd si designarentur plures, quàm unus, & una, & Parochus illos admitteret (quod mortale foret ex sententia Leandri, veniale ex Sanchezii) probabile est neminem tum contrahere cognationem. Ità Suarez. de Sacram. ad q. 68. n. 8. Ratio est: quia Trid. voluit ad summum unum, & unam; adeoque si substantialis hæc conditio desit, probabiliter videtur, reliquos non esse veros Patrinos. Quòd si omnes tangant infimul, nemo ex illis contrahit cognationem. Ità cit. Suarez. Excipe, nisi Parochus tunc, cùm plures à Parentibus designati sunt, errorem Parentum correcturus, certos duos ex illis designet.

Q. 4. An mittens Procuratorem fiat Patrinus? Affirmativè, si Procurator teneat infantem in Baptismo solenni, vel dando cum immediatè baptizaturus, vel accipiendo immediatè ex manibus ejus, qui baptizavit, ità

Gob,

Gob. tr. casu 17. Si verò teneat in Baptismo non solenni; vel dum sub conditione baptizatur; vel si duntaxat assistat exorcismis, & abrenuntiationibus, respondeatque locò infantis, ejusque Nomen dicat, nec mittens, nec Procurator Patrinus sit juxta Perez disp. 29. Sanch. L.7. disp. 5. n. 6. cum alijs. Ratio eorum est: quia nec omnes, nec singuli hi communiter sunt sufficientes ad rationem Patrini.

ARTICULUS X.

De Materia Baptismi.

159 **Q.** 1. *Quotplex sit materia Baptismi?*
R. eam esse duplicem proximam, & remotam. Proxima est ablutio, remota omnis, & sola aqua elementaris, seu naturalis apta ad abluendum. Ità definitum est à Flor. Later. Trid. fundaturque in illo Joan. 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua &c.* Quia verò difficultas magna non rarò est in discernendo, quænam aqua verè sit elementaris, consequenter quænam sit materia valida Baptismi.

160 **Q.** 2. *Quænam aqua sensenda sit verè elementaris, & naturalis, consequenter materia valida?* *R.* aquam elementarem, & naturalem solam esse eam, quæ sive ex mari sit, sive fluvio, sive palude, sive fonte, sinè alia adjunctione dici solet aqua, uti habet Catechismus Romanus tit. de Baptismo. Nec obstat, quod accidentaliter sit immutata colo-

re, sapore, vel admixtione non notabili alterius liquoris, aut corporis solidi v. g. sulphuris, metalli, luti. Ex quo sequitur validam esse materiam sulphureorum balneorum, lixivii, aut res alias, si admixtio non sit notabilis. Naturalis etiam aqua est aqua roris, pruinae non concretæ, conflata ex vaporibus v. g. hieme ex parietibus exsudans, vel in ollarum operculis reperta, quando ollis aquâ repletis subjicitur ignis. Naturalis denique aqua est aqua ex nive, glacie, grandine, item decurrens ex balneo, quamvis odoris sulphurei.

Q. 3. *Quæ aqua sit dubiè naturalis, conse.* 161
quenter materia dubia, quæ deficiente materia valida, est substituenda sub conditione: si est valida? R. quæ ex liquoribus herbarum exprimitur, ut aqua rosacea; vel quæ ex sale concreto eliquatur; vel cum aliud corpus, aut liquor notabilius admiscetur, ut atramentum; item quæ ex arboribus, aut ligno vitis profluit. Item aqua extracta ex vino. Dubia hæc materia, sicut adhiberi potest licitè in necessitate, sub conditione: *si est valida*; sic extra necessitatem illam adhibens peccat mortaliter, cum sinè causa exponat salutem infantis periculo.

Q. 4. *Quis liquor simpliciter non sit aqua naturalis, consequenter materia invalida?* R. omnes illi liquores, qui ab ipsa specie differunt, quale, omnium opinione, est vinum, mel, oleum, aqua usta, urina, lachrymæ, saliva, sudor,

fudor, lixivium forte, jusculum saltè illud, quod sic est inspissatum, ut, quemadmodum Busenb. hic loquitur, usum communem, & estimationem aquæ non retineat. Item nix, gelu, glacies; nisi resolvantur: uti & lutum densum, nisi aqua exprimatur.

163 Q. 5. *Quorūplex sit ablutio, seu materia proxima Baptismi?* R. esse triplicem; alia enim fit per immersionem, alia per notabilem asperersionem, alia per affusionem pariter notabilem in corpus, ipsum corpus coniungendo, non quidem totum, sed secundum principalem aliquam partem: sic enim absolutè dicitur abluī. Propterea necessariò sive ex Ecclesiæ præcepto, sive consuetudine solet fieri in capite, vel pectore, vel scapulis. Ordinarius abluendi ritus de factò est ablutio per affusionem, quæ ut valida sit, non sufficit minima aliqua gutta, sicut nec in asperersione, sed debet esse quantitas tanta, ut baptizatus possit dici moraliter abluī.

164 Q. 6. *Quando valor abluitionis censeri debeat esse dubius?* R. id evenire 1. ex parte formæ, si baptizans formam dubiam adhibeat. 2. Ex parte baptizati, si quis in capillis tantùm, aut minùs Principali parte, ut manu, pede, vel ut habet Laym, l. 5. tr. 2. c. 3. n. 3. si infans in secundina, quâ involutus nascitur, abluatur. 3. Ex parte aquæ, si nimirum aqua sit dubiè naturalis, vel nimis exigua quantitas adhibeatur, quæ dubium reddat, an moraliter sit ablutio. Ratio est; quia in his casibus

abus de valote nec ex Scriptura, nec SS. PP. satis constat, nec DD. satis consentiunt.

ARTICULUS XI.

De forma Baptismi.

Q. 1. *Qua sit forma sufficiens & necessaria ad valorem Baptismi?* R. hanc esse, quæ in Ecclesijs Occidentalibus est usitata: *Ego te baptizo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Amen.* Vel certè illam, quæ huic æquivaleret. Tales sunt duæ formæ Græcorum à Flor. ut validæ approbatæ: *Baptizatur servus Christi in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti. Et: Baptizatur servus Christi in nomine &c.* Non valerent tamen hæc formæ, si *ly baptizatur*, aut *baptizetur*, sumeretur *præcisivè*, non subintelligendo à me, seu non significando personam ministri; hæc enim necessariò exprimenda est, ut ex sequenti Q. constabit.

Q. 2. *Ex quo signo colligi possit, aliquam formam consuetam æquivalere?* R. si quinque habeat requisita. 1. Ut per illam indicetur persona baptizantis, seu jam explicitè, seu implicitè. 2. Ut indicetur actus baptizandi. 3. Persona baptizandi. 4. Unitas Divinæ naturæ quod, fit per voces: *in nomine.* 5. Trinitas personarum, idque explicitè, & distinctè. Ità Fill. Laym. Bonac. cum alijs. Hinc quia omnia enumerata exprimuntur, nec aliud substantialiter immutans, additur,

aut demitur, validæ sunt formæ sequentes: **I**ch tauffe dich im Nahmen **G**ott des Vaters / **G**ott des Sohns / **G**ott des Heiligen Geistes. *Ego te baptizo in nomine Patris, Filij, Spiritus Sancti. Ego te baptizo in nomine Patris, Ego te baptizo in nomine Filij, ego te baptizo in nomine Spiritus Sancti. Ego te baptizo in nomine Genitoris, Geniti, & ab utroque procedentis.* Quam ultimam tamen Authores aliqui inter dubias collocant. Econtrà ob rationem oppositam invalidæ sunt sequentes: *in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, omisso ego te baptizo. Ego te baptizo in nominibus. Ego te baptizo in Patre, & Filio, vel in Patre cū Filio, vel per Patrē, & Filium. Ego te baptizo in nomine Patris, & Filii, & gratiâ Spiritus Sancti. Ego te baptizo in nomine SS. Trinitatis. In nomine DEI Unius, & Trini. In nomine trium Personarum. Ego te baptizo in nomine Patris per fidem, vel in fide, virtute, majestate Patris. Ego te baptizo in nomine Domini nostri **J**ESU Christi.*

- 167 Q. 3. *Quæ sit regula dignoscendi corruptionem formæ ob stare valori?* R. bene illam assignari à Suar. disp. 2. Sect. 4. ubi sic: necessarium uon est, ut verba per ministrum corrupta habeant per se sumpta in rigore significationem à Christo intentam; sed satis est, ut ex modo, quo hîc, & nunc proferuntur juxta communem concipiendi modum talem sensum ingerant audientibus. **L**icitè tamen

COR.

corruptio talis, sicut omnis alia mutatio accidentalis, extra necessitatis casum non adhibetur. Unde manendum accuratè penes illam, quæ in Ecclesia, & Diocæsibus est recepta.

Q. 4. *Quando licitum sit adhibere formam dubiam?* R. cum Gob. n. 79. Less. in 3. par. 60. q. n. 29. tunc solùm, & semper, quando instat necessitas baptizandi, & qui baptizare deberet, dubitat, qualia verba sint adhibenda; tunc enim præstat adhibere formam dubiam, quàm nullam, ut consulatur periclitantis saluti, quantum consuli potest.

Q. 5. *An peccet baptizans, si totam formam proferat ante, vel post ablutionem?* R. peccare; quia sic administratus Baptismus est, si non nullus, certè dubius, stante in partem utramque gravissima Authorum sententia.

ARTICULUS XII.

De Baptismo iterando.

Q. 1. *An rebaptizandi baptizati ab Hæreticis?* R. huc valere regulam, quam tradit Dicastillo disp. 1. de bapt. n. 18. nisi constet satis prudenter nullum circa materiam, & formam errorem irrepsisse, non video, cur sub conditione rebaptizari; non debeant; tamen hæc omnia iudicio prudentis committenda sunt, & semper inclinandum in tutiorem partem conferendi sub conditione baptismum.

Q. 2.

171 Q. 2. An cum conditione rebaptizandi infantes expositi cum scheda attestante eos esse rite baptizatos? R. affirmativè. Ità statuit Syn. Constantien. p. 1. lib. 6. n. 6. Mediol. sub S. Carolo Borr. tit. de Bapt. infan. Cameracensis, apud March. in resp. Pastor. de Sacr. tr. 2. cap. 2. Ratio est: quia ejusmodi scheda non parit ullo modo certitudinem moralem. Unde enim constat baptizantem rite baptizasse, tametsi scheda id affirmet?

172 Q. 3. Quanam circumstantia sint observande? R. 1. si omnibus probè examinatis, & quantum res patitur, seu requirit, consultò unò, alteròve virò peritò, sinè hæsitatione judicas baptismum verè fuisse nullum, repetendus est sinè conditione; cum conditione verò, si rationabiliter times, nè fuerit nullus. 2. Si rebaptizandus est adultus, debet elicere Fidem, Spem, & Attritionem de peccato personali, mortali, si alicujus sibi conscius est: nisi v. g. ob amentiam horum actuum incapax esset. 3. ut Quintan. tradit sing. tr. 1. sing. 17. potest conditionatus talis baptismus conferri quocunque loco, & à quocunque etiam Laico. Canones enim communem modum solùm requirunt in baptismo absoluto. Unde si notoria est invaliditas, rebaptizandus est publicè, & à Sacerdote. Laim. l. 5. tr. 2. c. 5. quamquam id etiam in conditionato expediat. 4. Non opus est adhibere ullos paternos; quia obligatio eorum non debet

oriri ex causa omnino incerta. Si in primo baptismo adhibitæ sunt ceremoniæ, nequaquam est opus, eas iterare; sed cautè supplendum, quod incautè fuerat prætermissum: Si verò ceremoniæ sunt omisissæ, sunt repetendæ. 6. In rebaptizando formula hæc adhiberi potest: *si baptizatus es, non te baptizo: sed si nondum baptizatus, es ego te baptizo* &c. cap. de quibus. de Bapt. & ejus effectu. 7. Rebaptizans tamen si irrationabiliter dubitans, non incurrit irregularitatem; cum hæc lata sit solùm in rebaptizantes scienter. 8. Tam rebaptizans, quàm permit- tens se rebaptizari, plectuntur capite. L. 1. & 2. Cod. *ne Sanct. Bapt. iteretur*, si videlicet uterque sit certus de validitate prioris Baptismi. Sed dubius de suo baptismo, quamdiù nequit formare opinionem probabilem, se validè esse baptizantum, peccat mortaliter Sacramentum quodcunque aliud suscipiendo; quia sic dubius tenetur vel procurare Baptismum, vel abstinere à reliquis Sacramentis. Ità Dicast. n. 216. Caterùm si hanc formare possit de jure, quia videlicet alii negant, alii affirmant, validum fuisse Baptismum, potest suscipere Sacramenta alia præter Ordinis Sacerdotalis, & Episcopalis. Ità Gob. n. 415.